

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den

Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. V. Si quis aliquem testari prohibuerit, quâ pæna fisco, aut quæsitore
criminali teneatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

ad trientem tantum patrimonij, & iam olim Tacitus *de moribus Germanorum* scripserit usum testamentorum illis fuisse ignotum, ut facile creditur sit ex legibus Romanis voluisse fisco deferri, quod ab intestato ad illos pertineret, si indignus defuisset.

Quemadmodum antiquus etiam rigor fiscalis arripiebat qualiacumque etiam sine crimine caduca, cuius rei iniquitas caducorum abrogatoriam legem extorsit vel ipsis Romanis. *l. vn. C. de caduc. toll.*

5.
Ad mores
feudales.

Quinimo ut consuetudines aliarum alias prouocant, & interpretantur secundum casus similes, ut decernunt etiam dictae leges Ioannis Ducis, coniecturare licet in his indignorum causis per proximiores agnatos exclusum Fiscum: ad imitationem consuetudinum feudali-um; per quas qui fratrem occidit, ut totum feudum haberet, feudo quidem priuatur, ut indignus; sed non ad Fiscum illud, sed ad proximum agnatum defertur. *c. 1. §. similiter. vbi gloss. in verb. fratrem. Quibus modis feudum amittatur. iterum si vassallus in dominum deliquerit, & si ob odium patris etiam filio feudum auferatur, non tamen agnato proximo. c. vnic. tit. si vassallus feudo priuatur. l. 2. feud. quam coniecturam iterum iuuat, quod tota haec olim gens fuerit militaris, & feudorum consuetudines leges sint militares.*

Adeoque tum in genere recipiendum videtur Fiscum per mores nostros partem petere non posse, quae indigno auferitur; tum in specie, si quis aliquem testari prohibuerit, minimè posse.

RESPONSVM III.

Siquis aliquem testari prohibuerit, qua poena Fisco aut quassitori criminali tenetur?

SI quis testari aliquem prohibuerit si per mores loci compendium fisco non deferatur, sed agnato proximo; quaesitum est, an Fiscus ad arbitriam poenam agere possit?

Semotà vi, cuius correctio est ex lege Iulia, non videtur olim poena alia fuisse, quam ut prohibens ex vi aut dolo lucrum non faceret. *l. 1. D. si quis aliquem testari prohibuerit. sed successit lex Alexandri Severi l. 1. C. eod. quae crimen adiunxit. vbi gloss. in verb. crimen illud vocat extraordinarium. adeoque Menoch. de arbitrar. l. 2. c. 391. n. 1. dicit criminalem poenam iure definitam non esse; sed arbitrio Iudicis relictam. quam cum auctoritas alij aliam exigant; ipse hinc, inquit, non iniuria dicere possumus, omnibus in casibus poenam hanc esse arbitriam.*

Porro in arbitrarijs statuenda sunt poenae ex causa, persona, loco, tempore, qualitate, quantitate, euentu; pro religione iudicantis ut considerat haec omnia lex aut facta. *D. de poen. ita tamen ut semper in mitiorem partem Iudex inclinet. c. de causis. de off. deleg. c. non panis de reg. iur. in 6. l. si praes. h. vide interpretacione D. de panis.*

Denique ex authentica *ex m. Quae Iudicium §. hoc peruenit. non tantum simpliciter ex interesse laici; sed & duplum ex poena praestantium contendunt auctores Menoch. ibid. n. 27. sed id quidem laetis, criminaliter autem, iubemus, inquit, huiusmodi extracringulum factis in excusatione destinari. praemissas autem haec, ita inique, inquit, agunt occasione iurura-*

De sepulturis.

Ubi sepeliendi sint coniuges?

rum: ut neque testamenta concedant facere &c. sed inquit, quidam provincialium Iudices: & propterea ad tales restringunt illum §. DD. citati apud Menoch. n. 29. & quamvis ille dissentiat, ob verba, aut alij culibet; tamen locus ille agit de ludicibus, eorumque vicarijs: ut verba generalia videantur ad rubricam restringenda. ut solet dici rubrum cum nigro esse concordandum. præterquam quod illa verba generalia tantum ponantur in prohibitione. postquam ita pergit ad poenam; si vero, inquit, quidam huiusmodi edibilem rem in quolibet loco nostra reipublica præsumpserit agere, aut ministrare (nota ei, qui hoc præsumpserit facere, iubemus huiusmodi extra cingulum factos &c. agit ergo de ijs, qui cingulum habent, id est ludicibus; aut qui eis ministrant; id est officarijs. ut priuatio dicitur supponere habitum, & valere argumentum ab illa ad hunc ductum.

4. Arbitrium in modo mandum?

Sequitur ergo, quamvis variè disputetur quousque se extendat arbitrium Iudici commissum, ad poenam irrogandam; in hac tamen materia prohibentis testari infra poenam amissionis cinguli, seu exilij retinendam esse; quando prohibens non est Iudex, aut ex eius officio. & est ratio summa differentia: quod Iudex obtentu potestatis delinquens, eiusue officium, tenetur de vi publica, non autem priuatus.

Præterquam quod rectè Menoch. ubi supra tradat n. 25. locum non esse poenæ prohibentis testari, quando testator exinde moram habuit, & libertatem postea testandi; sed neque si leuis fuerit prohibitio; seu impedimentum; aut dolus malus abfuerit. n. 32. 33. multo minus si quod actum est ad amicam inductionem tantum spectarit. ut in l. vlt. D. & C. si quis aliam quem testari prohibuerit, & n. 30 probationes exigi clarissimas, adeoque testes omni exceptione maiores.

VXor eligere sibi potest sepulturam, quamvis marito non assentiente. c. de vxore. X. de sepult. si non elegerit, sepelienda est apud virum. c. ebron. c. vnaquæque, 13. q. 2. si plures viros habuerit; apud vltimum c. is qui. §. fin. de sepult. in 6. sed quid si viro præmoriatur? pulcherrimam vocat quæstionem Panormitanus. in d. c. de vxor. n. 6. videntur enim ea iuris loca ita de vxore loqui, ut præmortuo marito apponatur. rectè tamen ait Panormitanus rationem militare in illis locis assumptam; ut quos Deus coniunxit, homo non separet; nec in vita, nec in morte. ideoque si maritus non tantum sepulturam elegerit, sed etiam sepulchrum, monumentumue adificauit, quod electionem non facile permittit variari: rectè dicitur in eo sepeliendam vxorem præmortuam, ut quos coniunxit coniugium, coniungat sepulchrum d. c. ebron. quod apud nos iuuari quidam rectè putant ex communiore bonorum quæ per coniugium inducitur. ut si stante matrimonio sepulchrum ædificet maritus, commune vxori censeatur; & sepeliatur tanquam in suo: si ante coniugium structum fuerit, vbi iure statuario, seu pacto domus & ædes etiam soluto matrimonio manent communes. idem dicendum est, vbi non manent: cessat cummuniõnis; & legis ergo. 4. §. is autem. 21. D. de fidei commiss. libertas, argumentum: non tamen ratio d. c. ebron.

1. Vxor apud maritum præmortuum.
2. Eumque vltimum.
3. Vbi si præmoriatur?

Quid si ergo non proprium sepulchrum habeat maritus: sed maiorum, in quo intendat sepeliri? & existimat Panormitanus idem dicendum: si tamen resolutio certa sit. ne, si contingat variari, vxor sepulta maneat inter extraneos: